

РЕШЕНИЕ

№ 154

гр. София, 07.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, NO VIII ВЪЗЗ. СЪСТАВ в публично заседание на шестнадесети септември, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Мина Мумджиева

Членове: Костадинка Костадинова
Ирина Стоева

при участието на секретаря Албена Вл. Арсова
в присъствието на прокурора Светослав Каменов Милушев (СГП-София)
като разгледа докладваното от Мина Мумджиева Въззивно наказателно дело
от общ характер № 20211100602466 по описа за 2021 година

Производството е по реда на глава XXI от НПК:

Образувано е по повод постъпила въззивна жалба от защитника на подсъдимата – адв. П.Г. срещу присъда на СРС, НО, 97 с-в от 06.02.2019г. по НОХД № 2875/2015г., с която подсъдимата Ц.М. е призната за виновна за това, че на 03.10.2014г. в гр. София предложила на А.Ш. имотна облага, сума в размер на 30 лева с цел да я склони да упражни изборителното си право в полза на политическа партия „Движение за права и свободи“ при провеждането на 05.10.2014г. на парламентарни избори за съставяне на 43 - то Народно събрание – престъпление по чл.167, ал.2 от НК, като на основание чл.54, ал.1 вр. чл.2, ал.2 НК е осъдена на „лишаване от свобода“ за срок от три месеца и глоба в размер на 10 000 лева. На основание чл.66, ал.1 съдът е отложил изпълнението на наказанието „лишаване от свобода“ за срок от 3 години. На основание чл.167, ал.6 вр. чл.37, ал.1, т.6 от НК на подсъдимата е наложено наказание „лишаване от право да упражнява професия или дейност, свързана с участие в изборен процес“ за срок от 2 години, считано от влизане на присъдата в сила. Със същата присъда СРС е признал подсъдимата М. за невиновна за това, че на 02.10.2014г. в гр. София е предложила на И.П. имотна облага - сумата от 30 лева с цел да го склони да упражни изборителното си право в полза на политическа партия „Движение за права и свободи“ при провеждането на 05.10.2014г. на парламентарни избори за съставяне на 43-то НС, като на основание чл.304 от НПК е оправдана по това обвинение, както и по обвинението да е налице продължавано престъпление по смисъла на чл.26, ал.1 от НК.

В жалбата и допълнението към нея защитникът моли съдът да отмени атакуваната присъда в наказателно-осъдителната □ част. Твърди се, че първоинстанционният акт е постановен при непълнота на доказателствата, тъй като не е установено дали подсъдимата е разполагала с парични средства, за да реализира деянието, описано в обвинителния акт. На следващо място в жалбата се релевира, че нито органите на досъдебното производство, нито първоинстанционният съд са положили усилия да установят дали от избирателния щаб някой е познавал подсъдимата, дали тя е била застъпник или член на инкриминираната политическа организация, дали от изборната администрация са ѝ били възлагани задачи във връзка с изборите за Народно събрание. Алтернативно се предлага, ако съдът потвърди присъдата и в наказателно-осъдителната □ част, да бъде приложена разпоредбата на чл.55 от НК.

В проведеното по реда на чл.327 от НПК закрито съдебно заседание на 30.06.2021г. въззивният съд е приел, че за правилното решаване на делото не се налага разпит на подсъдимата, на свидетели и вещи лица, но е налице необходимост от събирането на нови писмени доказателства, а именно – актуална справка за съдимост на подс. М., както и справка от НАП за трудовата ѝ заетост към 03.10.2014г..

В хода по същество защитата на подсъдимата – адв. Г. – поддържа жалбата и допълнението към нея, като моли съдът да се съобрази с доводите му и да признае подзащитната му за невиновна. Алтернативно моли съдът да приложи разпоредбата на чл.55 от НК поради наличието на многобройни и изключителни смекчаващи вината обстоятелства, като същевременно моли да не бъде налагана глобата от 10 000 лева.

В своята пледоария представителят на СГП моли съдът да потвърди присъдата като правилна и законосъобразна, вкл. по отношение на наложената глоба. Посочва, че действително размерът на глобата е относително висок, но е в минималния размер, предвиден за инкриминираното деяние.

В правото си на лична дума подс. М. заявява, че много съжaliaва, както и че никога не е искала и не е извършвала престъпление.

В правото си на последна дума твърди, че е невинна, като е нормален работещ гражданин и изразява съжаление за случилото се.

Софийски градски съд, като съобрази изложените от страните доводи и сам служебно провери изцяло правилността на присъдата съобразно изискванията на чл. 314 НПК, намира за установено следното:

Въззивната жалба е подадена в законния срок от надлежно легитимирана страна срещу съдебен акт, подлежащ на въззивен съдебен контрол, поради което е допустима, а по същество е частично основателна.

Първоинстанционната присъда е постановена при обективен анализ на достъпните и възможни за събиране по делото доказателства, като за изясняване на обективната истина са назначени и експертизи. Макар и лаконичен при мотивиране на присъдата, съдът е изпълнил задълженията си, произтичащи от чл. 14 и чл. 305, ал. 3 НПК и е направил анализ на доказателствените източници, които са обсъдени поотделно и в тяхната съвкупност.

При самостоятелна преценка на събраните по делото доказателства въззивната инстанция не намери основания за промяна на **фактическата обстановка** по делото в частта относно деянието, за което подсъдимата е осъдена и е наложено наказание, която е следната:

Подсъдимата Ц.Ц. М., с ЕГН:*****, е родена на ***** в гр. Троян, българка, с българско гражданство, с висше образование, неомъжена, неосъждана.

На 03.10.2014г. в електронната поща на „Нова телевизия“ бил получен сигнал за купуване на гласове на предстоящите парламентарни избори за 43 Народно събрание, по повод на който свидетелят М.Н. – журналист в медията започнал проучване и проверка на сигнала заедно с колежката си – свидетелката А.Ш.. На 03.10.2014г. свидетелката Ш. позвънила на телефон *****, отразен в сигнала, на който отговорила подсъдимата М.. Свидетелката Ш. се представила за студент и казала на подсъдимата, че се обаждат във връзка с получаване на заплащане срещу гласуване за определена политическа партия. Малко по-късно същия ден св. Ш. и подсъдимата се срещнали в гр. София, в ж.к Студентски град, в градинката пред бл.*****. Там подсъдимата предложила на свидетелката Ш. да гласува за политическа партия „ДПС“ на предстоящите на 05.10.2014г. парламентарни избори, в замяна на което щяла да получи сумата от 30 лева. Така проведената среща била заснета от скрита камера. Телефонният разговор между подсъдимата и св. Ш. бил възприет от св. Н..

От заключението на изготвената видео – техническа експертиза се установява, че при извършеното сравнително изследване лицето, заснето на кадрите със скритата камера и лицето Ц.М. са едно и също лице. От заключението на комплексната експертиза се установява, че на изследваните кадри не се констатира редактиране с цел промяна на съдържанието на предоставените на оптичен носител видеоматериали.

Установената фактическа обстановка въззивният съд приема след анализ на доказателствения материал, събран в хода на наказателното производство, включващ: **гласни доказателствени средства**: свидетелските показания на А. Ш. (л.36 от СП), вкл. приобщените на основание чл.281, ал.4 от НПК (л. 23 от ДП), на И. П. (л.46-47 от СП), вкл. приобщените на основание чл.281, ал.4 от НПК (л.24 от ДП), на М. Н. (л.58-59 от СП), на И. Г. (л.64-65 от СП), вкл. приобщените на основание чл.281, ал.4 от НПК (л.32 от ДП), на И. В., приобщени на основание чл.281, ал.5 от НПК (л.25 от ДП); **писмени доказателства**: справка за съдимост на подсъдимата (л.17 от настоящото СП), справка от НАП (л.23 от настоящото СП), писмени доказателства, съдържащи трафични данни, както и други доказателства, приобщени по реда на чл.283 от НПК.

Първият съществен въпрос е кои доказателствени източници могат да бъдат ценени при извличане на релевантната за изхода на делото фактическа обстановка.

Съдът изключва от доказателствения материал заключението на изготвената видео-техническа експертиза (л.37-39 от ДП), както и частично - заключението от изготвената комплексна експертиза (л.49-53 от ДП) в частта относно изявленията, вписани от името на лицето „Ц.“ /т.е. подсъдимата/ и в частта относно видеоматериала, заснет с участието на същото лице. Съдебната практика е константна в становището си, че когато липсва предварително разрешение на съда за прилагане на оперативни способности, предвидени в ЗСРС, изготвените записи с информация за резултата от прилагането им, не могат да се ползват в наказателното производство. Би могъл да се

ползва само и единствено т. нар. случаен запис при наличието на видимо обозначено техническо средство, поставено с охранителна цел (т. напр. Решение № 602 от 20.02.2012 г. по К. Н. Д. № 2736/2011 Г., Н. К., Ш Н. О. на ВКС). В настоящия случай за нуждите на журналистическото разследване по отношение на подсъдимата са били приложени способности за събиране на информация чрез скрита камера, подобни на предвидените в чл. 5 и чл. 6 ЗСРС (наблюдение и подслушване), без нейното знание и съгласие за това. Следователно извършените от подсъдимата действия не са документирани нито със случаен запис, нито по реда, предвиден в ЗСРС. Отделно от това, по арг. от чл.172, ал.2 НПК в редакцията му към инкриминирания период прилагането на специални разузнавателни средства за извършеното от подсъдимата престъпление поначало е било недопустимо, тъй като към онзи момент престъпленията, чието систематично място е в глава трета, раздел III НК, поначало не са сред изброените в посочената разпоредба. Ето защо носителите на информация, които се базират на материали, получени от скрита камера, ползвана без знанието и съгласието на подсъдимата, макар и да са послужили успешно за журналистическото разследване, следва да бъдат изключени от доказателствената съвкупност, на която се основава обвинението срещу нея. Съдържащите се в тези материали звукозапис и видеоизображение могат да бъдат ползвани само по отношение на лицата, които са знаели и са били съгласни с видеозаснемането. Това са св. Ш. и св. Н.. По изложените съображения настоящият съдебен състав не се съгласява с оценката на първия съд за доказателствената стойност на заключенията на видео-техническите експертизи. В частта, в която те се базират на звукозапис и видеозаснемане на подсъдимата, те не могат да бъдат ползвани при извличането на данни за фактите по случая. Безпредметна в тази част става и съпоставката им със свидетелските показания.

Вторият съществен въпрос е в какви предели е допустимо да се извърши проверка на обжалваната присъда. Доколкото първоинстанционният съд е признал подсъдимата М. за невиновна по отношение на наличието на продължавано престъпление по смисъла на чл.26, ал.1 от НК, като я е оправдал за едно от деянията, а настоящото производство е образувано единствено по жалба на подсъдимата и нейния защитник, то за съда с оглед забраната да се влошава нейното положение не съществува правна възможност да ревизира изводите на СРС за невиновност на подсъдимата по тази част от обвинението, по която тя е оправдана.

Доказателственият анализ на контролирания съд действително е пестелив и лаконичен, но възприетите фактически положения относно основните факти, на базата на които е постановена първоинстанционната присъда в наказателно – осъдителната част, са правилно установени, като при съвкупната оценка на събраните по делото доказателства не са допуснати логически грешки. В мотивите на първоинстанционната присъда решаващият съд по ясен начин е обективирал процеса на формиране на вътрешното си убеждение, като е извършил правилен анализ на доказателствата, относими към второто инкриминирано деяние и средствата за тяхното установяване. Независимо един от друг всички свидетели са разказали, че са установили с личните си възприятия стеклите се обстоятелства. Действително, между така събраните гласни доказателствени средства от досъдебната и съдебната фаза на процеса се наблюдават несъответствия,но те са незначителни и са обясними с оглед изминалия продължителен период от време между датата на възприемане на събитията, за които свидетелите дават показания и датата на депозиране на свидетелски показания в производството пред съда. Наличието на несъответствия намира логично обяснение и в

особената характеристика на свидетелските показания, върху чиято пълнота винаги поставят отпечатък и индивидуалните способности на свидетеля да възприема и пресъздава факти и обстоятелства, още повече след изминал период от време. Ето защо настоящият съдебен състав се солидаризира с оценката на дадените от св. Ш. и св. Н. показания, без да е необходимо да преповтаря доводите на първия съд.

Въпросът дали подсъдимата е била мотивирана именно от св. Ш. да предложи имотна облага /пари/, за да упражни св. Ш. по определен начин избиращето си право, намира своя отговор след разрешаването на спорния въпрос относно лицата, които са възприели съдържанието на разговора между подсъдимата и свидетелката. Показанията на свидетелката Ш. са пряк източник на доказателства за деня, мястото и присъствалите лица, както и за начина, посредством който самата свидетелка и нейните колеги от „Нова телевизия“ са узнали за „купуване на гласове“ за предстоящите тогава парламентарни избори. В тази част разказът на св. Ш. кореспондира със заявеното от св. Н.. На следващо място свидетелката е категорична, че при уговорената среща с подсъдимата, последната □ е предложила парична сума, в замяна на която св. Ш. (представяща се за студент) да упражни избиращето си право в полза на конкретно посочена от подсъдимата политическа партия. Информацията, изнесена от Ш., досежно параметрите на самата уговорка между нея и подсъдимата М., вкл. процеса на гласуване (наставления от страна на подсъдима за конкретна избираща секция и политическа партия, която да бъде избрана, наличието на организиран транспорт до секцията в деня на изборите) се намират в унисон както с показанията на св. Н., както и със заключението на ВТЕ по протокол № 360-Ф/2014 (л.50-л.53, ДП) в частта относно действията, описани по отношение на лице от женски пол зад кадър (св. Ш.).

Релевираното от защитата обстоятелство, че именно св. Ш. е настоявала за провеждането на процесната среща и самата тя е насочвала разговора в желаната от нея посока чрез задаваните въпроси съдът намира за необосновано. Фактът, че св. Ш. е действала в качеството си на журналист по получен в редакцията на медията сигнал и съответно е задавала въпроси, които да отхвърлят/потвърдят достоверността на получения сигнал, не внасят съмнение, нито изключват престъпната дейност на подс. М. по предлагането на имотна облага с цел склоняване на св. Ш. да упражни избиращето си право на предстоящите парламентарни избори. Това е така, тъй като подсъдимата във всички случаи е разполагала с избор да откаже комуникация със св. Ш. или в процеса на тази комуникация да предприеме друго поведение, което не осъществява състав на престъпление.

От значение в случая е и обстоятелството, че реакциите и съдържанието на използваните от подс. М. думи и изрази, са пресъздадени обективно в показанията на св. Ш., без да се правят допълнителни внушения, обслужващи качеството □ на разследващ журналист.

На следващо място правилно първоинстанционният съд е преценил, че при разпита на св. Н., депозиран в съдебната фаза на процеса, не са налице съществени противоречия относно заявените от свидетеля обстоятелства, с оглед на което не е използвал процесуалната техника на чл.281 от НПК, за да приобщи показанията му от досъдебната фаза на процеса. Въпросът дали св. Н. лично е възприел конкретни реплики от разговора между св. Ш. и подсъдимата по време на тяхната лична среща, в какъвто смисъл са твърденията му в производството пред съда или е възприел реплики при прослушване на записа, направен със скрита камера, в какъвто смисъл са били

направените от него изявления в ДП, намира разрешение и в наличния доказателствен материал при оценката на следните контролни факти. Съдът приема за установено, че не е достоверно изявлението св. Н. лично да е възприел части от разговора между св. Ш. и подсъдимата към момента на тяхната среща поради направеното от него уточнение в разпит пред съда, че е наблюдавал срещата от около 10 метра. От такова разстояние според неговите показания са били направени и кадрите при заснемане на подсъдимата. Отделно от това, предварително изразените опасения на св. Н., че може да бъде разпознат като журналист, не кореспондират с твърдението му в производството пред съда, че в хода на разговора между св. Ш. и подсъдимата, се насочил към тях и чул част от разменените реплики. С оглед изложеното съдът приема, че е неправдоподобно едно такова непоследователно поведение да бъде приписано на професионален журналист, въпреки твърденията за обратното, изнесени от самия Н. в неговите собствени показания в производството пред съда. С оглед данните, че той е бил разпознаваема, публично известна личност, това би поставило в риск резултата от журналистическото разследване и евентуално би довело до неговото осуетяване. Отделно от това, самият Н. е посочил в разказа си пред районния съд, че е съзнавал това обстоятелство и е изпитвал опасения в тази насока. В показанията на св. Н. липсва и конкретика за репликите, които лично е чул и тези, които е възприел при последващ преглед на записа от скритата камера. По изложените съображения съдът счете, че единственият годен и достоверен източник на доказателства за разменените реплики между подсъдимата и св. Ш. са показанията на самата А.Ш.. Това обстоятелство обаче не е основания за оневиняване на подсъдимата с аргумент за липсата на достатъчно доказателства. Усилията на журналистите да разкрият факта на извършено неправомерно деяние, следвайки видимо изискванията за дискретност, не внася съмнение в достоверността на показанията, дадени от св. А.Ш.. Проверката на нейния разказ в настоящия случай е възможна и при съпоставката му с други източници на доказателства, отчасти – с показанията на св. Н. относно факта на осъществилата се среща между подсъдимата и св. Ш., която посочва, че визуално е възприел, както и показанията на същия свидетел относно съдържанието на проведения телефонен разговор между подсъдимата и св. Ш., а отчасти проверката е възможна и при съпоставка със заключението на ВТЕ по протокол № 360-Ф/2014 (л.50-л.53, ДП). Дори и да бъдат изключени от годния доказателствен материал видео и звукозаписите, за които се твърди, че са били направени с участието на подсъдимата, то фактът на постъпил сигнал и проведено журналистическо разследване с участието на св. Ш. и св. Н. с описания от него резултат, са потвърдени от гласните доказателства, събрани чрез техните собствени показания и ВТЕ, в частта, в която е изследвала съдържанието на записите, относими към действията на тези двама свидетели. Без съмнение, именно свидетелите Ш. и Н. са били съпричастни към подготовката и излъчването на предаване по „Нова телевизия“ през октомври 2014г. на тема „Кой купи изборите“. Пряк източник на доказателства за предложената от подсъдимата парична сума, както и целта на това предложение, са показанията на св. Н. в съдебното производство, който е съобщил точния размер на сумата от 30 лева. Установен е и начинът, по който е получил тази информация, а именно на базата на неговото твърдение, че е поддържал постоянен контакт със св. А.Ш..

Така съпоставянето на твърденията на св. Н. с доказателствената информация, съдържаща се в показанията на св. Ш. и изготвената ВТЕ по протокол № 360-Ф/2014 (л.50-л.53, ДП), в частта, в която е допустимо същата да бъде ползвана, очертава доказателствена съвкупност, която разкрива участието на подсъдимата във второто

инкриминирано деяние в степента, която изисква разпоредбата на чл.303, ал.2 НПК. Вещите лица са категорични и досежно обстоятелството, че при визуалния преглед и изследване на предоставените файлове не се констатира редактиране с цел промяна на съдържанието на видеоматериалите, като посочват, че предоставеният за изследване запис е пост - продукция, но гласовете на лицата не се променят, както и не се установява добавянето на фрази в материала.

Въззивният съд след собствена оценка на доказателствения материал изразява несъгласие с крайния извод на СРС относно липсата на достатъчна обосновааност на обвинението по първи пункт от обвинението. Основните относими към това обвинение източници на доказателства са показанията на св. Г. и св. П.. Действително показанията им съдържат информация за отправено към тях предложение от страна на млада жена да упражнят избиращелното си право на предстоящите към инкриминирания период парламентарни избори срещу получаване на парична сума, като подсъдимата не е разпозната от св. П. в съдебното производство. В разказа си пред съда св. П. е посочил, че няма спомен и за конкретното лице, отправило предложението, като идентификацията на подсъдимата е направена в съдебното производство само и единствено от св. Г.. Подсъдимата обаче е била идентифицирана във връзка с инкриминираното деяние по първи пункт от обвинението и от св. П., макар в друга процесуална фаза - в досъдебното производство. Това е така с оглед изявлението на този свидетел в прочетените показания, че е разпознал жената от репортажа на „Нова телевизия“ тъкмо във връзка с разказвания от него случай. По делото е категорично установено, че друг репортаж с участието на подсъдимата, освен този, за който са разказали свидетелите Ш. и Н., не е бил излъчван, при това само три дни след инкриминираното деяние, което според обвинението е засегнало изборните права на св. П.. Отделно от това, в прочетените показания на св. П. се съдържат и данни за мобилен телефон, оставен от лицето, с което е комуникирал във връзка с предложение срещу заплащане да упражни по определен начин правото си на глас. Данните за описания от него комуникатор (с последни цифри 659) се съдържат и в показанията на св. Ш., дадени от нея в досъдебното производство, като в тази част СРС не е упражнил правомощията си да ги приобщи чрез прочитане. Но дори и тази непълнота на доказателствата, която е била напълно отстранима в производството пред първия съд, не би могла да внесе съмнение относно авторството на инкриминираното по първи пункт деяние доколкото св. Ш. е разказала, че телефонът в получения в „Нова телевизия“ сигнал е идентичен с този, с който журналистите са се свързали с подсъдимата. По делото са налични и писмени доказателства за регистрацията на телефона, ползван към инкриминирания период от подсъдимата, а именно на Ц. К.М. – л.192, ДП. Той напълно съвпада и с този, който е описан в прочетените показания на св. П.. Така съпоставката на показанията, дадени от св. Ш. в съдебното производство с прочетените показания на св. П., както и със събрания по делото значителен обем писмени доказателства, съдържащи трафични данни, показва връзка между личността на подсъдимата и регистрирания пренос на трафични данни от комуникатора, посочен в сигнала до "Нова телевизия". В частност, от значение е регистрацията на разговор между комуникатор, ползван от св. Ш. и комуникатор, ползван от подсъдимата през инкриминирания период, както и данните, че този разговор е бил иницииран от журналист именно при мобилна връзка и след входящо повикване към телефон, идентифициран с последни цифри 659. Анализът на трафичните данни показва, че това повикване е отчетено в мрежата на мобилния оператор на 04.10.2014г. в 20:20:03 часа, т.е. точно преди инкриминираното деяние

(л.228, ДП). Така съвкупната оценка на писмените доказателства относно трафичните данни, регистрирани през ползвания от подсъдимата комуникатор през инкриминирания период, с показанията на свидетелите Г., П., Ш. дава основание за извод, че в процесния случай те са осъществили словесен контакт с едно и също лице, а именно – с подсъдимата Ц.М..

Ето защо настоящият съдебен състав не споделя довода на първия съд, че показанията на св. Г. и св. П. от съдебното производство са единствен източник на доказателства за идентификацията на подсъдимата, или че въобще не е доказана комуникацията на подсъдимата с тези двама свидетели. В тази връзка отговорът на въпроса за авторството на деянието не би могъл да бъде основание за оневиняването на подсъдимата по първи пункт от обвинението. В показанията на св. П. се съдържат и достатъчно категорични данни за размера на паричната сума, която му е била предлагана, за да упражни правото си на глас – 30 лева (л.46, стр.2 СП), поради което прочетените на основание чл.281, ал.4 НПК показания (л. 47, л. 65, СП, СРС), дадени от св. П. и Г. в досъдебното производство (л.24 и л.32, ДП) в частта относно предложената сума биха могли да бъдат ползвани при постановяването на осъдителна присъда и в частта относно първи пункт от обвинението. Въззивният съд приема, че те не са единствен източник на доказателства при установяването на този факт, респективно – не са налице основания да се приложи забраната по чл. 281, ал.8 НПК.

От друга страна, както е посочено по-горе, въззивният съд е сезиран единствено с жалба от защитника на подсъдимата. Така поради липсата на постъпил протест и правилото „*reformatio in reus*“, не са налице основания съдът да упражни въззивен контрол върху тази част от присъдата, с която подсъдимата е призната за невиновна и е оправдана по обвинението за деяние на престъпление по чл.167, ал.2 НПК, а именно по обвинението да е предложила на И.А. П. имотна облага – пари, сума в размер на 30 лева, за да го склони да упражни изборителното си право на глас в полза на ПП“ДПС“ при провеждането на парламентарни избори на 05 октомври 2014г. за съставяне на 43 НС. Това обстоятелство следва да се отчете единствено като отегчаващо отговорността при индивидуализация на наказанието.

Относно приобщените на основание чл.281, ал.5 от НПК показания на И. В. настоящият съд намира същите за неотнормими и неинформативни относно главния предмет на доказване по делото, с оглед на което не намира за необходимо да ги коментира подробно.

На базата на така обсъдения по-горе доказателствен материал първоинстанционният съд е стигнал до верния извод, че на 03.10.2014г. с поведението си подсъдимата М.е осъществила от обективна и субективна страна състава на престъплението по чл.167, ал.2 от НК.

Обект на защита в този случай са обществените отношения, свързани със законосъобразното упражняване на политически права на гражданите, в частност – на активното им изборително право. Съставът на престъплението по чл.167, ал.2 от НК изисква деецът да предложи или даде на друго имотна облага с цел да го склони да упражни изборителното си право в полза на определен кандидат, политическа партия или коалиция. Престъплението е формално, на просто извършване. Не се изисква лицето да е упражнило правото си, достатъчно е само да са извършени такива действия - предлагане или даване на имотна облага, с които последното се склонява да упражни правото си на глас по искания от дееца начин. На следващо място, съставът на

престъплението не съдържа изисквания за някакво специално качество на дееца (да е член на политическа партия, застъпник, наблюдател и др.), нито да са му изрично възложени задачи, свързани с изборния процес. В тази връзка възраженията на защитата се явяват абсолютно неоснователни. Като несъстоятелен съдът намира и довода на защитата, касаещ липсата на доказателства дали подс. М. е разполагала с парични средства, с които да склони св. Ш. да упражни изборителното си право в определена насока. Доколкото престъплението е на просто извършване и не се изисква лицето, което се мотивира от дееца, реално да е получило имотната облага и/или да е упражнило изборителното си право по начина, по който е увещаavano да го направи, то е довършено с момента на самото предлагане на имотната облага и упражняването на мотивационно въздействие в съзнаваната от дееца насока. Фактът дали предлаганата имотна облага реално е налична в патримониума на дееца и съответно дали ще бъде дадена на лицето, което се склонява да гласува в определена насока, не влияе на съставомерността на деянието.

С оглед гореизложените съображения безспорно е доказано от обективна страна, че на 03.10.2014г. в гр. София подсъдимата М. е предложила на св. А.Ш. имотна облага (сумата от 30 лв.) с цел да я склони да упражни изборителното си право в полза на политическа партия „ДПС“ при провеждането на 05.10.2014г. парламентарни избори. Правилно районният съд е приел, че от субективна страна деянието е извършено при форма на вината пряк умысел.

Тук е мястото съдът да отбележи, че евентуалната престъпна съпричастност на други лица към деянието, за което подс. М. е предадена на съд, не обуславя извод за нейната невинност, нито изключва генерално наказателната ☐ отговорност, доколкото последната е лична. В компетентността единствено на прокуратурата е да повдига обвинение, като преценява за какво престъпление и спрямо кои лица да ангажира съответна наказателна отговорност, а съдът, от друга страна, е обвързан от внесения за разглеждане обвинителен акт, който очертава рамка на обвинението и отвъд която съдът не може да се произнася.

При определяне вида и размера на наказанието следва да се отчетат всички обстоятелства, обуславящи наказателната отговорност на подсъдимата М.. Контролираният съд е съобразил обстоятелството, че в случая следва да се приложи чл. 2, ал. 1 и 2 НК, доколкото нормата на чл. 167, ал. 2 НК е претърпяла законодателно изменение с *ДВ. бр.74 от 26 Септември 2015г.* Към момента на деянието (03.10.2014г.) ца извършеното от подсъдимата престъпление е предвидено наказание лишаване от свобода до пет години и глоба от десет хиляди до двадесет хиляди лева (съгласно разпоредбата на чл.167, ал.2 от НК в нейната редакция, обн. в ДВ, бр. 19/2014 г., в сила от 05.03.2014 г.), т.е. пределите на предвиденото в закона наказание „лишаване от свобода“ не са били ограничени с долна граница. С измененията на закона от 2015г. е въведена долна граница на наказанието от една година, като са увеличени и пределите на горната граница – от пет на шест години. Следователно законът, който е действал към момента на извършване на деянието, е най-благоприятен за подсъдимата. Ето защо, правилно на основание чл. 2, ал. 1 и 2 от НК наказанието е било определено от първия съд в посочените рамки, с оглед задължението му да прилага онзи закон, който е бил в сила по време на извършването му, а когато са последвали изменения - този, който е най - благоприятен за дееца. Несъмнено в случая по - благоприятна е нормата на чл. 167, ал. 2 НК в редакцията ☐.

обн. в ДВ, бр. 19/05.03.2014 г. При налагането на наказание „лишаване от право” е съобразена и разпоредбата на чл. 49, ал.2 НК, тъй като наложеното от СРС наказание „лишаване от право” не надминава срока на наказанието „лишаване от свобода” с повече от три години.

От друга страна, съобразявайки принципа за справедливост на наложеното наказание и с оглед конкретиката на казуса, въззивният съд намира, че индивидуализацията на наказанието при условията на чл. 54 НК не съответства на целите на чл.36 от НК. Определеното от районния съд наказание лишаване от свобода действително е отмерено в размер, който е съобразен с разпоредбата на чл.2 от НК. От друга страна обаче не са отчетени всички смекчаващи отговорността обстоятелства. Налице са основанията за индивидуализация на наказанието при условията на чл. 55, ал. 1, т. 2, б. "Б" НК, тъй като дори и налагането на наказание „лишаване от свобода“ в минималния размер по чл. 39, ал.1 НК се явява несъразмерно тежко с оглед конкретната степен на обществена опасност на деянието и дееца. През призмата на смекчаващи отговорността обстоятелства въззивният съд третира чистото съдебно минало на подсъдимата, трудовата ☐ ангажираност, младата ☐ възраст към момента на извършване на деянието, изключително дългия времеви период от извършване на деянието до постановяването на краен съдебен акт, както и ниския стойностен размер на предложената от подсъдимата облага. Не може да се приеме и че процесуалното поведение на подсъдимата е станало причина за забавянето на наказателното производство, което в съдебната му фаза е отлагано по молба на защитника, поради служебна ангажираност на съдебния състав (л.52, СП, СРС), поради неявяването на свидетели (л.55, л.72, л.88, СП, СРС), поради ангажирането на доказателства от страните, при това – в различни съдебни заседания през 2018г., т.е., след повече от една година от началото на съдебния процес (л.60, СП, СРС, л. 65, СП, СРС). В нито един от случаите обаче неявяване на подсъдимата не е било причина за отлагане на делото. Нейното процесуално поведение не е ставало причина за забавяне на производството и в досъдебната му фаза.

Многобройността на смекчаващите отговорността обстоятелства обуславят приложението на разпоредбата на чл.55 от НК спрямо подсъдимата М., а наличието на обсъденото по-горе отегчаващо отговорността обстоятелство, свързано с действията по отношение на св. П., е с такава тежест, че обуславя единствено допълнителна пробационна мярка, извън задължителните по чл.42а, ал.2 , т.1 и т.2 НК пробационни мерки, изброени в чл.42а, ал.4 НК.

Ето защо присъдата следва да се измени и да се приложи разпоредбата на чл. 55, ал. 1, т. 2, б. "Б" НК, като наказанието „лишаване от свобода“, за което не е предвиден най- нисък предел (при действащата към инкриминираната дата разпоредба на чл.167, ал.2 от НК, ДВ, бр.19/2014г.) се замени с наказание пробация, а на осн. чл.55, ал.3 от НК на подс. М. не с следва да се налага наказание глоба.

От прочетените показания на св. Ш. е категорично установено, че логистиката и цялостната организация на превратното упражняване на изборни права, не се доказва да е била създадена от подсъдимата. Тъкмо напротив, в показанията на св. Ш. се съдържат данни за други съпричастни към този процес лица, които са неустановени по делото. Така или иначе, прокуратурата не е упражнила правомощията си да ги установи и да изследва личния принос на всяко едно от тях. Не е доказано и финансирането на подобна престъпна дейност да е било извършено от подсъдимата.

Приносът на подсъдимата, свързан с директна комуникация с лице, представляващо крайна цел на неправомерно въздействие при престъпление по чл. 167, ал.2 НК, е по-малък в сравнение с дейността по осигуряването на логистиката и финансирането на подобна престъпна дейност. Отделно от това, СРС е наложил и кумулативно предвиденото наказание глоба, без да изпълни задълженията си по чл. 47, ал.1 НК да изследва имотното състояние, доходите и семейните задължения на дееца. Ето защо в конкретния случай предвиденият от законодателя минимален размер на глобата от 10 000 лева не съответства на тежестта на конкретното деяние, поради което въззивният съд прецени, че на подс. М. не следва да бъде налагано наказание глоба.

Адекватните пробационни мерки, които следва да бъдат определени на подсъдимата, са тези по чл. 42а, ал. 2, т. 1, т. 2 и т. 5 от НК- "задължителна регистрация по настоящ адрес" за срок от една година – 2 пъти седмично, "задължителни пробационни срещи с пробационен служител" за срок от една година - по график, но не по- малко от 1 път месечно в пробационната служба по настоящ адрес на подсъдимата. Пробационната мярка по чл.42а, ал.2, т.5 – поправителен труд следва да се изпълнява по местоработата на подсъдимата, като от трудовото ѝ възнаграждение се удържат 10% в полза на държавата за срок от шест месеца.

Въззивният състав счита, че именно така индивидуализирано наказанието „пробация“, преценено комплексно с тежестта на наложеното наказание „лишаване от право“, се явява справедливо и подходящо за постигане на целите, визирани от законодателя в чл. 36 от НК, без да се оказва ненужно тежка наказателна репресия върху подс. М., но същевременно достатъчна за личната превенция така, че да не създаде у нея погрешно усещане за безнаказаност. Наказанието пробация при определените по-горе пробационни мерки се явява необходимо и достатъчно за оказване на предупредително, превъзпитателно и възпиращо въздействие както върху подсъдимата, така и върху останалите членове на обществото и то в оптимална степен може да осъществи тези функции.

По гореизложените съображения постановената присъда в частта относно наложеното наказание се явява несправедлива, което налага същата да бъде изменена на основание чл. 334, т. 3 НПК вр.чл. 337, ал. 1, т. 1 НПК, като на осн. чл. 55, ал. 1, т. 2, б. "Б" НК наложеното наказание „лишаване от свобода“ се замени с наказание „пробация“, а на основание чл.55, ал. 3 НК не се налага наказанието глоба. В останалата част, в която въззивният контрол е допустим, присъдата следва да бъде потвърдена като законосъобразна, вкл. по отношение на наложеното на подсъдимата наказание на основание чл.167, ал.6 вр. чл.37, ал.1, т.6 от НК лишаване от право да упражнява професия или дейност, свързана с участие в изборния процес за срок от 2 години, считано от влизане на присъдата в сила. Настоящият състав се солидаризира с изводите на решаващия съд, че извършеното от подсъдимата престъпление е несъвместимо с изпълнението на посочените дейности, свързани с упражняването на избирателни права, като срокът на наказанието „лишаване от право“ правилно е отмерен от първия съд с оглед разпоредбата на чл. 49, ал.1 НК.

По изложените съображения и на осн. чл. 314 НПК, вр. чл. 334, т. 3 и т. 6 НПК вр. чл. 337, ал. 1, т. 1 НПК и вр. чл. 338 НПК, Софийски градски съд

РЕШИ:

ИЗМЕНЯ присъда от 06.02.2019г. на СРС, НО, 97-ми с-в, постановена по НОХД № 2875/2015г. в частта относно наложеното на подсъдимата Ц.Ц. М. наказание, като на осн. чл. 55, ал. 1, т. 2, б. "Б" от НК **ЗАМЕНЯ** наказанието на подсъдимата Ц.М. "лишаване от свобода" с наказание „пробация“ при следните пробационни мерки:

1. по чл. 42а, ал. 2, т. 1 НК вр., ал. 3, т. 1 НК- задължителна регистрация по настоящ адрес за срок от една година - 2 пъти седмично.

2. по чл. 42а, ал. 2, т. 2 НК във вр., ал. 3, т. 1 НК- задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от една година - по график, но не по- малко от 1 път месечно в пробационната служба по настоящ адрес на осъдения.

3. по чл.42а, ал.2, т.5 НК вр. с чл. 43, ал. 1 НК – поправителен труд, който да се изпълнява по местоработата на подсъдимата, като от трудовото ѝ възнаграждение се удържат 10% в полза на държавата за срок от шест месеца.

На основание чл. 55, ал. 3 от НК **НЕ НАЛАГА** по - лекото наказание "глоба".

ПОТВЪРЖДАВА присъдата в останалата част.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протестиране.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____